

Tolderlund: Jeg tvivler ikke om, at ethvert Forslag, der er fremsat i Fællesudvalget, har haft til Formaal at bane Vejen for en Overenskomst. Men jeg beklager ikke at kunne anerkende, at de Forslag, der ere stillede i Bilag II saavel som i Bilag III og IV, ere af den Beskaffenhed, at de kunne faa nogen væsentlig Betydning for Købstæderne. Jeg erkender vel, at Forslaget under Nr. 1 saavel efter Bilag II som III ligesom ogsaa det oprindelige Forslag paa Bilag II med Hensyn til Alderen, fremsat af 2 Medlemmer af det frikonservative Parti, have Betydning for Købstæderne. Men denne Betydning er væsentlig svækket ved det subsidiære Ændringsforslag, som er stillet paa Bilag IV, hvor Alder og Skattegrænse opstilles som Alternativer. Derved er der overfor Sogne- og Bykommuner sket ubodelig Skade. Vedrørende de øvrige Ændringsforslag efter Bilag II, III og IV skal jeg, skønt de ærede Forslagsstillere ikke have fundet Anledning til at motivere dem nærmere, dog tillade mig kort at omtale dem med Hensyn til deres Virkninger for Købstæderne. Jeg skal først nævne de Forslag, som ere stillede paa Bilag II og IV af de frikonservative, og bemærke, at Forslagene vedrøre de kommunale Skatter, og at der er en væsentlig Forskel mellem dem og det Forslag, der er stillet af Højre. Efter dette Forslag er Forholdet nemlig det, at man gaar ud fra Størrelsen af det samlede udskrevne Skattebeløb, medens der baade i Bilag II og IV og i Bilag III tales om den gennemsnitlige aarlige Skatteprocent, og det er 2 højst forskellige Ting. Højre stillede sit Ændringsforslag for at begrænse den Ret, som Sogne- og Byraadene nu have til Udskrivning af Skatter. Overskridelsen af en vis Grænse er gjort afhængig af, at den vedtages enten med kvalificeret Majoritet i Raadet selv eller med over Halvdelen af Stemmerne og derefter approberes af Amdsraadet og Indenrigsministeriet. Den vil ganske sikkert i intet Tilfælde blive nægtet, hvis Forslaget er tilstrækkeligt begrundet. I de frikonservatives og Venstres Forslag er det, som nævnt, ikke det samlede Skattebeløb, det drejer sig om, men Skatteprocenten, og den er jo ikke alene afhængig af Skatteudskrivningens Størrelse, men ogsaa af den skattepligtige Indtægt, som ofte er varierende i Byerne. For Tiden er det desværre ikke saa sjældent saaledes, at Skatteydernes Antal stiger, medens den skattepligtige Indtægt samtidig gaar ned. Det vil jo

have den ganske naturlige Følge, at Skatteprocenten maa forhøjes, og det behøver ikke at indskrænke sig til en enkelt Procent, men kan løbe op til en 3 pCt. Det samme, jeg her har omtalt, gælder Forslaget paa Bilag III 3, der omhandler Referendum. Ogsaa dette tager til Udgangspunkt den gennemsnitlige Skatteprocent og ikke Skattebyrden. Der gælder altsaa om dette Forslag akkurat de samme Bemærkninger, som jeg har gjort med Hensyn til Forslaget under Nr. 4 paa Bilag II.

Hvad endelig angaar de efter Bilag II fremsatte Forslag under Nr. 5 og 6, betragter jeg dem som Paradenumre, i alt Fald det sidste om Stiftsraadene. Dersom disse Raad skulde oprettes efter de samme Regler som Amdsraadene, vil det have den Følge, at de umiddelbare Vælgere, der skulle fremgaa af de højstbeskattede i Stiftet, næsten udelukkende ville komme fra de større Byer. I Aarhus Stift f. Eks. vilde det være højst sandsynligt, at Aarhus og Randers By vilde være i Stand til at besætte alle de „umiddelbare“ Pladser, hvilket naturligvis vilde vække stor Misnøje i de mindre Købstæder. Desuden, vi, som repræsenterer Købstæderne, vide meget vel, at selv i samme Stift er der mange Omraader, særlig kommunale, hvor der er Uoverensstemmelse til Stede mellem Nabo-byer. Og jeg vil anse det for overmaade vanskeligt for et eventuelt Stiftsraad at bilægge den Slags Sager. Jeg tror, at i saa Henseende maa det helst bero ved det bestaaende. Endnu vil jeg tilføje, at en Ting, jeg anser for at være af væsentlig Betydning, er den, at man vil lægge Overligningskommissionens Myndighed over til Stiftsraadene paa samme Maade, som den for Landets Vedkommende er henlagt til Amdsraadene, men dette vil for Byerne være at komme fra det bedre til det slette, fra Dynen i Halmen.

Jeg kan altsaa for mit Vedkommende blandt disse Ændringsforslag kun se et enkelt, som er af reel Betydning, nemlig det Forslag, der er stillet saavel fra de frikonservative som fra Regeringspartiet, om Bibeholdelse af de umiddelbare Vælgere til Amdsraadene. Dette er selvfølgelig en Sag af overordentlig stor Betydning for Landkommunerne og for Amdsraadene, men den er jo uden al Interesse for Købstæderne. Købstæderne blive efter min Formening skudte aldeles til Side, og jeg mener, at det er at gaa for vidt. Man erkender Berettigelsen af de umiddelbare Vælgere til Amdsraadene, noget, som man i dette Øjeblik erkender ikke alene for